

Szegedről — Szegednek.

— A mult és jelen. —

A régi Szegednek jellegzetes tulajdonsága volt, hogy sohasem kért a maga számára semmit, sőt ha országos érdekek tetek szükségessé, hogy valamely egyházi, katonai vagy más intézmény Szegedre kerüljön, vagy magasabb hatóságok székhelyüket Szegedre tegyék, sem Szeged előjárói, sem polgárai nem lelkesedtek ezért és egyáltalán nem segítették elő azt, hogy magasabb méltóságok, hatóságok vagy hivatalok Szegeden helyezkedjenek el. A szegedi polgár mindig büszke volt arra, hogy a maga emberségéből meg tud élni, nem szorul senki támogatására és a magaválasztotta előjáróinál nagyobb urat nem kívánt városában látni. A városi magisztrátus is hasonló érzelmektől volt áthatva, így történt, hogy a régi Szeged életében nem találkoztunk a betelepülés útján való fejlődésnek azzal a mértékével, amelyet hasonló emporiumoknál észlelhetünk. A régi Szeged fejlődése teljesen a saját öserejére volt utalva, a jó Istenen kívül nem támogatta őt senki.

A polgári büszkeségnek egyik igen jellemző példáját nyújtotta Réh János polgármester esete. Az alkotmányos élet visszaállításakor a város közönsége megválasztotta polgármesterévé Réh János ügyvédet, néhány évre ez után az országgyűlés törvényt hozott, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok élére is főispán állítatik. Midőn 1872-ben a kormány kinevezte Szeged első főispánjává Dáni Ferencet, Réh János polgármester rögtön lemondott állásáról, mert — mint mondotta, — őt a város közönsége választotta meg a város első polgárává és vezetőjévé, ő ezt az állást fogadta el, a főispáni kinevezéssel a polgármesteri állás elsőségén és hatáskörén csorba esett, így ő azt tovább nem viseli. Réh János lemondása után választották meg polgármesterré Pálly Ferencet.

A régi Szeged megszűnt, jött helyébe az újjáépült Szeged, a királyi biztosság által megalapozott nagy keretekkel, amelyeket tartalommal méltóan betölteni sok generációnak századokra kiható munkáját veszi igénybe. Az újjáépítés munkájában megtanultuk azt, hogy mi minden hiányzik e nagy városból, aminek lenni kellene. Az új nemzedéknek századok mulasztásait kellett pótolni és ma, egy emberöltő múlva látjuk, hogy a nagy és sok munkának meg van az eredménye, az újjáépült Szegednek meg vannak azok az intézményei, amelyek egy vidéki városban munkával és áldozatokkal létrehozni lehet. Mégis éreznünk kell, hogy sok hiányzik, aminek pedig meg kellene lenni. Meggyőződésem, hogy csak akkor jutunk el a haladás igazi útjára, ha Szegednek is megadják a hatalom emberei azokat az intézményeket, amiket már régen kiérdemelt és amelyek e nagy magyar város életének elengedhetetlen kellékei.

Régi igazság, hogy Szegedet megyei székhelylyé kell tenni, Szegeden posta- és távirat-igazgatóságot kell felállítani, a jövőendő katonai szervezet során hadtestparancsnoksági székhelylyé kell tenni és minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy a legnagyobb katolikus magyar város püspöki székhely legyen. Ha ezeket az intézményeket megteremtjük, akkor az egyházi, katonai és politikai centralizáló erők egy nagy kiterjedésű vidéket minden érdekszállával a legtermészetesebb úton ide fognak kötni, messze körzetnek vidéke ezen érdekek folytán nem idegennek érezné magát Szegeden, hanem a maga városának tartaná, ahova minden alkalommal örömmel jönne szellemi és anyagi életszükségleteinek kielégítése végett. Ezeknek a nagy érdekeknek hiányában azonban a közeli vidék is idegen vonzó körbe esik, másfelé huz, Szegedre nem. Dol-

gozzunk azon, hogy mielőbb létesüljenek Szegeden ezek a nagyon hiányzó intézmények.

Nemo.

Török buvárhajók sikere a Fekete-tengeren.

— Hivatalos török jelentés. —

A Magyar Távirati Iroda jelenti Konstantinápolyból: A főhadiszállás közli július 14-ikén:

Irak-front: Többszöri rajtaütéssel elpusztítottunk egy ellenséges tábor vízvezetési műveit.

Perzsa-front: Nincs jelentékenyebb változás.

Kaukázus-front: A jobbszárnyon a helyzet változatlan. A centrumban lejátszódó harcok ezideig nem vezettek végleges eredményhez. A helyzet a Csoroktól északra változatlan maradt. Ellenséges támadásokat a balszárnyon teljesen visszavertünk.

A szmirnai szakaszon ellenséges repülők eredménytelenül dobtak bombákat Soeke vidékére.

Buvárhajóink a Fekete-tenger keleti részén újabban három nagy ellenséges szállító hajót elsüllyesztettek, egy negyediket pedig zátonyra kényszerítettek.

A bolgár kormány válságos helyzete.

Az egyik ellenzéki vezért letartóztatják.

Szofia, július 15. A bolgár ellenzék a szobranje megnyitása előtt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormányt az ország élelmezési kérdéseinek törvényhozási uton való rendezésére szólítja fel, még mielőtt a szobranje az 1916. év második felére szóló indemnitási javaslat tárgyalásához hozzáfogna. A demokratapárt egy része, az agrárpárt egyik csoportja és a nemzeti pártiak, valamint a Ghenadiev Miklós volt külügyminiszter körül csoportosuló sztambulovisták az idemnitati megszavazásának feltételül az élelmezés kielégítő rendezését állították fel.

Még a szobranje megnyitását megelőzően tárgyalások folytak Radoszlavov miniszterelnök és az ellenzéki csoportok vezetői között, hogy a két álláspont között némi közeledést érjenek el. Már úgy látszott, hogy a megegyezés az ellenzék és a kormány között létrejön, amikor a demokrata-frakció vezére, Ljapisev volt pénzügyminiszter és Ghenadiev azt kívánta, hogy elsősorban az élelmezési kérdéseket tárgyalják le és csak azután tüzzék ki napirendre az indemnitási javaslatot. Radoszlavov miniszterelnök a szobranje nyílt ülésén állást foglalt ezzel a kívánsággal szemben és a később folytatott tanácskozásokon a kormány magasabb érdekekből deferált az ellenzék kívánságának. A népjóléati intézkedések tárgyalásai során azonban több, mint teljesíthetetlen igény jutott kifejezésre és az a veszedelem fenyegetett, hogy a szobranje tanácskozásainak menetét obstrukció fogja megakasztani.

Ennek következtében a kormány erélyes rendszabályokra határozta el magát, amelyek első sorban Ljapisev letartóztatására vezettek. Ljapisev elfogatása nyomán pillanatra megszűnt az obstrukciós veszedelem, most azonban az ellenzék a végsőig menő

harcot határozta el a kormány ellen. A kormány állandóan tárgyal az ellenzék megbízottjaival, de megegyezésre egyelőre nincs kilátás és ellenzéki körök egyáltalán nem tartják kizártnak, hogy a kormány a válságot nem lesz képes megoldani. A helyzet súlyosságára jellemző, hogy az ellenzéki pártok számolnak a kormány lemondásával és már a Radoszlavov-kabinetet követő kormány tagjaira nézve is kombinációk kerültek forgalomba. A válság megoldására irányuló tanácskozások irányításában maga Ferdinánd cár is részt vesz. Azt hiszik, hogy Ferdinánd cár az ellenzék vezéreit kihallgatásra rendeli magához.

Zeppelinek a kereskedelem szolgálatában.

Rotterdam, július 15. A Nieuwe Rotterdamse Courant azt írja, hogy Németországban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a Zeppelineket a kereskedelem szolgálatába állítják, mert a Zeppelinek könnyen tullehetik magukat a blokádnak veszedelmén.

Venizelosz bukását várják az új választáson.

Hága, július 15. Hollandi lapok athéni tudósítása szerint kétségtelen, hogy Konstantin király békepártja az új görög választáson is győzni fog. Bizonyos, hogy Venizelosz csak szerény kisebbséggel fog bevonulni az új házba.

A francia hivatalos jelentés.

A cs. és kir. sajtóhadiszállásról jelentik, hogy a francia vezérkar július 14-én éjjel 11 órakor a következő jelentést adta ki:

Az egész fronton aránylag nyugalom volt. Luneville nyílt város bombázásának megtorlásául egyik repülőnk az elmúlt éjjel 500 méter magasságból több gránátot dobott Mühlheim városára.

Elkeseredett harcok Delatynért.

— Az oroszok súlyos vesztesége Olesszánál. —

Sajtóhadiszállás, július 15. Kolomeától nyugatra Delatyn városka, amely a Pruth nyugati partján mély völgyben fekszik, a Lubiznya és a Przemiska patakok között, nincs az oroszok kezében, hanem az osztrák-magyar és az ellenség rajvonala között terül el. Tüzérségünk teljesen uralja a várost. Néhány nappal ezelőtt megtörtént, hogy egy orosz század eljutott Delatyn keleti szegélyéig, azonban egy ellene kiküldött csapatunk elűzte az ellenséget. Az oroszok hivatalos jelentése tehát, amidőn azt állítja, hogy Delatynt megszállták, nem felel meg a valóságnak.

Tovább északra a Koropiec és a Strypa között, ahol már napok óta tart a harc, tegnap Olessza falu elkeseredett küzdelmek színhelye volt. Egy orosz osztag a harmadik roham után későn este benyomult állásaink egy részébe. Csapatunk éjszaka az ellenség nagy veszteségével kiverte őket az állásokból. Hogy milyen nagy vesztesége volt Olesszánál az oroszoknak, bizonyítja, hogy egy ezredünk frontszakasza előtt már tegnapelőtt 1200 orosz katona holtteste hevert.